

Sporočilo za medije

TUDI KMETIJSKA PODJETJA SO KMETJE, KI PRIDELUJEJO HRANO

Ljubljana, 1. marec 2024; **Stabilnost preskrbe s hrano je odvisna od dolgoročnega pogodbenega sodelovanja in močnih agroživilskih verig. Zahteve nekaterih po odvzemu kmetijskih zemljišč kmetijskim podjetjem, ki jih upravljajo in so v lasti Sklada kmetijskih zemljišč RS, s strani kmetov (fizičnih oseb) in njihovih zastopniških organizacij so škodljive in lahko ogrozijo prehransko suverenost Slovenije, saj podjetja proizvedejo več kot dve tretjini tržne pridelave. S tem so člani upravnega odbora seznanili Evo Knez, državno sekretarko ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in sodelavce, ki so se udeležili današnje seje upravnega odbora GZS – Zbornice kmetijskih in živilskih podjetij.**

Ministrstvo so opozorili tudi na posledice podnebnih sprememb in vse pogostejše vremenske katastrofe, ki pustošijo predvsem po sadovnjakih. Zavarovanja v kmetijstvu postajajo nezadostna, stroški zavarovanj kljub subvencioniranju zavarovalne premije so vse višji, zavarovalnice se zaradi nedonosnosti produktov umikajo iz kmetijskih zavarovanj. Pozvali so k iskanju rešitev v okviru že ustanovljene projektne skupine, da bi nadgradili ukrep sofinanciranja zavarovalnih premij v kmetijstvu. Predlagali so tudi dvig višine sredstev za izvajanje naložbenih intervencij za kmetijska podjetja, ki je sedaj omejena na 800.000 EUR za celotno programsko obdobje. Opozorili so na težave pri pridobivanju različnih dovoljenj in na enakopravno obravnavo kmetov (pravnih in fizičnih oseb) pri obdavčitvah.

Kmetijska podjetja s skoraj 5.000 kooperanti so ključna za stabilno in konkurenčno oskrbo živilskih podjetij s kakovostno lokalno surovino, poleg kmetij in zadrug. Kakovostno upravljanje s kmetijskimi zemljišči, lastnimi in najetimi, zagotavlja učinkovitejšo rabo virov, večje pridelke in višjo dodano vrednost, ki jo kmetijska podjetja investirajo v nove tehnologije, inovacije in digitalizacijo. Kmetijska podjetja letno investirajo več 10 milijonov evrov v posodobitve poslovnih procesov, digitalizacijo in zeleni prehod. K razvoju pomagajo tudi svojim kooperantom s strokovnim svetovanjem in oskrbo s kakovostnimi repromateriali. Zaposlujejo več kot 1.700 zaposlenih in s tem zagotavljajo neprecenljiva delovna mesta na podeželju. Po Uredbi (EU) 2021/2115 je opredeljeno, da je kmet fizična ali pravna oseba ali skupina fizičnih ali pravnih oseb, ne glede na pravni status. To je potrebno urediti v nacionalni zakonodaji.

Res je, da kmetijska podjetja upravljajo z večjimi površinami, ki so se zloževale več desetletij in bile podprte tudi z javnimi sredstvi. Površine so upravljanje z vso skrbnostjo, načrtovano pridelavo, upoštevajo najsodobnejše načine pridelave, tehnologije in procese. To kaže tudi v večji dodani vrednosti in višjih hektarskih donosih. Površine pa so pomembne tudi z vidika zagotavljanja živinorejske proizvodnje, ki poteka v sklopu kmetijskih podjetij, za zagotavljanja dovoljene obtežbe tal. Kot upravljalci najetih kmetijskih zemljišč od Sklada kmetijskih zemljišč RS, z zemljišči kmetijska podjetja upravljajo veliko bolj ekonomično in trajnostno. Drobitev zloženih kmetijskih zemljišč na posamezne kmetije (fizične osebe) in uvajanje kapice bi bila nerazumna in bi negativno vplivala na kmetijsko pridelavo. Žal imamo v Sloveniji premalo sodobno tehnološko

opremljenih in digitaliziranih kmetij (fizične osebe), ki proizvajajo hrano za trg, in so sposobne slediti visokim standardom pridelave.

Pomembno je, da se na kmetijskih zemljiščih, ki so v lasti sklada in so zložena, proizvodnja ne drobi, da se nadaljujejo napredne in trajnostne prakse pridelave in zagotovi učinkovita raba virov ter pogodbeno dogovori pridelava za predelovalno industrijo na dolgi rok.

Vidimo, kaj se je skozi leta zgodilo slovenski prašičereji, kjer imamo proizvodnje le še tretjino. Podobno velja za zelenjavo, kjer smo prav tako nizko samooskrbni, in k tržni pridelavi največ prispevajo prav kmetijska podjetja, ki pridelujejo zelenjavo v sodobnih rastlinjakih.

Pomembno je, da ministrstvo usmeri svojo pozitivno strateško naravnost tudi na razvoj in ohranitev kmetijskih podjetij.

GZS-Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij

Dodatne informacije:

mag. Anita Jakuš, anita.jakus@gzs.si; 041 791 224